МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ЛАБОРАТОРІЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИНаУ ОА

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення XII Всеукраїнської олімпіади «Юні знавці Біблії – 2019» у Національному університеті «Острозька академія»

Актуальність проведення Олімпіади. Майбутнє особистості, сім'ї, держави, людського суспільства і цивілізації в цілому значною мірою залежить від того, які цінності закладаються в душі молодого покоління. Вирішальну роль у вихованні дітей та молоді відіграє біблійне розуміння особистості як духовно-фізичної істоти, яка складається з духу, душі і тіла. Лише розвиток усіх трьох складових людини: її духовного, душевного (психічного) та фізичного начал дозволяє сформувати гармонійну особистість. Нерозуміння, несприйняття чи свідоме нехтування такою сутністю людини як творіння Божого приводить до її неадекватного виховання і невтішних наслідків,таких, як непокора і неповага до старших, хуліганство, злочинність, алкоголізм, розбещеність, наркоманія, ігроманія, комп'ютерна залежність і музикоманія,що проявляються в характері і поведінці молодого покоління.

Останнім часом у суспільне життя нашої держави й навчально-виховний процес проникає булінг – аморальна поведінка вчителів і школярів. Булінг набрав настільки загрозливого характеру у вітчизняній школі, що для регулювання поведінки учасників навчально-виховного процесу у закладах освіти прийнято відповідний закон на державному рівні. Зрозуміло, що без прищеплення молоді стандартів моральної поведінки прийнятий закон не виконає своє завдання належним чином.

Велике сподівання вітчизняної спільноти покладається на реформу Нової української школи. Вже з першого класу учні мають оволодівати моральними компетенціями.

У процесі морально-етичного виховання дітей і молоді особливе значення має духовно-моральний аспект. У сучасному суспільстві він актуальніший, ніж будь-коли раніше. Тому традиційні виховні інституції: сім'я, школа, Церква і громада –мають координувати свої зусилля у сфері духовно-морального виховання зростаючого покоління.Для духовно-морального виховання молодого покоління потрібно все ширше використовувати такі виховні форми, методи і засоби виховного впливу, які вже перевірені національним і зарубіжним педагогічним досвідом і засвідчили свою ефективність. Йдеться про заходи, які використовують виховний потенціал Біблії і християнських цінностей.

Предмети духовно-морального спрямування на основі християнського віровчення, які викладаються в українській школі з початку незалежності Української держави,засвідчили свій неперевершений виховний потенціал. На жаль, змагальних

заходів для школярів, які вивчають ці предмети, на Всеукраїнському рівні до 2008 року не проводилось. Через це важливою формою духовно-морального виховання дітей та молоді стала Всеукраїнська олімпіада «Юні знавці Біблії», яку проводять на базі науково-дослідницької лабораторії християнської етики, психології та педагогіки Національного університету «Острозька академія». З 2013 року в Олімпіаді беруть участь діти дошкільного віку, учні професійно-технічних училищ і студенти вищих навчальних закладів.

Місце проведення Олімпіади. Олімпіада «Юні знавці Біблії» зазвичай проходить у декілька етапів. Спочатку їїпроводять у школі, далі – в районі, області, а для переможців обласного рівня місцем проведення заключного етапу Олімпіади традиційно стає Національний університет «Острозька академія», правонаступник славнозвісної Острозької академії 16-17 століття, адже саме тут у 1581 році на благословенній острозькій землі побачила світ перша друкована Біблія старослов'янською мовою, зрозумілою для того часу.

Учасники Олімпіади. До участі в олімпіаді «Юні знавці Біблії» запрошуємо дітей дошкільного віку, учнів 1-11 класів загальноосвітніх шкіл, учнів професійно-технічних училищ та студентів вищих навчальних закладів України, переможців відповідних шкільних та регіональних предметних олімпіад, які вивчають предмети духовно-морального спрямування: «Етика», «Основи християнської етики», «Християнська етика в українській культурі», «Етика: духовні засади», «Людина і світ», «Людина і суспільство», «Релігієзнавство» та інші предмети духовно-морального спрямування.

Мета Олімпіади:духовно-моральне виховання дітей та молоді на біблійних цінностях.

Завдання Олімпіади:

- підвищувати інтерес дітей і молоді до систематичного читання Біблії та її використання у повсякденному житті;
- спонукати дітей та молодь будувати свій світогляд, характер і поведінку на християнських моральних цінностях;
- сприяти консолідації зусиль сім'ї, школи та Церкви у духовно-моральному вихованні молоді;
- інформувати педагогічну громадськість, батьків про предмети духовно-морального спрямування.

Наукові підходи:

- особистісно-орієнтований підхід розглядає людину як неповторне творіння Боже;
- діяльнісний підхід передбачає активне залучення конкурсантів до різних видів діяльності: підготовки малюнків та аплікацій, співу, декламування, написання творчих робіт, есе, моделювання життєвих ситуацій та їх вирішення на основі Біблії;
- компетентнісний підхід, відповідно до якого учасники мають не лише читати Святе Письмо, бути обізнані зі змістом Біблії, але й продемонструвати її використання у повсякденному житті і спонукати до цього інших;
- синергетичний підхід об'єднує зусилля педагогів, конкурсантів та Бога у процесі духовно-морального виховання.

Наукові принципи:

- принцип теоцентризму розглядає Бога як Джерело моральних цінностей;

▪принцип біблійної основи має на меті використання Біблії як Слова Божого, спільного для всіх християн;

▪принцип міжконфесійності передбачає залучення до участі в Олімпіаді представників різних конфесій, об'єднаних спільністю християнських моральних цінностей;

▪принцип добровільності має на меті добровільну участь дітей та молоді в Олімпіаді і відповідне прийняття на себе певних зобов'язань;

▪принцип доступності передбачає зрозумілість завдань Олімпіади та їхню відповідність віковим особливостям учнів;

▪принцип зв'язку навчання з життям має на меті актуальність завдань Олімпіади, їх зв'язок із життєвими ситуаціями і підготовку дітей до використання біблійних знань на практиці.

Наукові методи:

▪метод ілюстрування – передбачає використання виражальних засобів: малюнків, аплікацій, віршів, пісень, а також досвіду учнів, проектів для демонстрації духовно-моральних істин;

▪метод розповіді використовується для повідомлення про зміст малюнків та аплікацій;

▪метод пояснення (усного чи письмового) застосовується для обґрунтування ролі Біблії у власному житті, поведінки дітей у різних життєвих ситуаціях, значення релігії в особистому житті;

▪метод проектів – передбачає виконання учасниками Олімпіади тривалих соціально значущих завдань, які передбачають надання допомоги іншим людям;

▪ситуативний метод використовується для розв'язання актуальних життєвих ситуацій;

▪метод тестування має на меті перевірити знання учасниками Олімпіади змісту Біблії.

До складу журі входять богослови, релігієзнавці, психологи, педагоги, вихователі дошкільних навчальних закладів, вчителі шкіл, викладачі ВНЗ з предметів духовно-морального спрямування.

Нагородження.

1. Для дітей дошкільного віку та учнів 1-4 класів загальноосвітніх шкіл:

Учасники Олімпіади, які за результатами виконання письмового (усного) тесту на знання Святого Письма набрали найбільшу кількість балів у кожній із вікових категорій, отримують дипломи переможців (I, II та III місце). За виконання творчої роботи та пісні (*вірша тощо*) всі учасники Олімпіади отримують грамоти лауреатів у різних номінаціях.

Переможці та всі учасники Олімпіади нагороджуються бібліотечками літератури на духовно-моральну тематику.

2. Для учнів 5-11 класів загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних училищ і студентів ВНЗ:

Учасники Олімпіади, які за результатами всіх запропонованих завдань набрали найбільшу кількість балів у кожній із вікових категорій, отримують дипломи переможців (I, II та III місце). Всі інші учасники Олімпіади отримують грамоти лауреатів у різних номінаціях.

Переможці Олімпіади, які займуть 1 місце серед учнів 9, 10, 11 класів загальноосвітніх шкіл, учнів професійно-технічних училищ та студентів вищих навчальних закладів України, будуть нагороджені поїздкою до християнського оздоровчого табору «Віфанія», що на Закарпатті.

Переможці та всі учасники Олімпіади нагороджуються бібліотечками літератури на духовно-моральну тематику.

Конкурсні випробування для учасників

XIIВсеукраїнської олімпіади «ЮНІ ЗНАВЦІ БІБЛІЇ-2019»

ЗАГАЛЬНА тема 2019року:
«СЛОВО ПРО СЛОВО»
(до 25 річчя ВІДНОВЛЕНОЇ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ)

«На початку було Слово, і Слово було в Бога, і Слово було Бог»(Івана 1:1)

24 травня 2019 р.

Для дітей дошкільного віку та учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти:

1. Підготувати вдома творчу роботу (*малюнок, аплікацію тощо*), у якій зобразити історію зі сторінок Біблії, що яскраво демонструє **дотримання Богом Свого Слова**.

Подаємо приклади таких історій зі Святого Письма: створення світу (Буття 1:3; 1-3; Пс. 32:9); Ноїв ковчег(Буття 6:9-9:17);Вавилонська вежа (Буття 11:1-9); історія Авраама (Буття 12:1-9; 13:14-18; 15; 17; 18:1-15; 21:1-6);історія Мойсея (Вихід); народження Ісуса Христа (Іс. 7:14; Мих. 5:1-2; Луки 1:26-38; 2:1-20; Івана 1:14; Гал. 4:4); вхід Господа в Єрусалим (Зах. 9:9; Луки 19:29-40); історія Павла (Дії 23:11; 27:24) тощо.

2. Під час Олімпіади представити творчу роботу, усно описати зображену біблійну історію. Декількома реченнями розказати,як саме дотримав Господь Свого Слова упредставленій біблійній історії, та сказати,**як ти дотримуєш свого слова**та **чому важливо дотримувати свого слова?**
Час для виступу: до 5 хвилин.

3. Виконати під час Олімпіади пісню *(вірш, розповідь, гра на музичному інструменті тощо)*, що прославляє Бога.

4. Виконати під час Олімпіади тест на знання Святого Письма: усний – для дітей дошкільного віку й учнів 1 класів ЗОШ та письмовий – для учнів 2-4 класів ЗОШ.

24 травня 2019 р.

Для учнів 5-6 класів закладів загальної середньої освіти:

1. Виконати вдома дослідження Святого Письма на тему: **«…Слово Боже живе й діяльне, гостріше від усякого двосічного меча…»** (Євр. 4:12)

Пропонуємо біблійні вірші та притчі для дослідження: створення світу (Буття 1:3; 1-3; Пс. 32:9); історія Мойсея (Вихід); народження Ісуса Христа (Іс. 7:14; Мих. 5:1-2; Луки 1:26-38; 2:1-20; Івана 1:14; Гал. 4:4); Марка 2:1-12; 4:35-41; Матвія 21:18-22; Івана 5:1-15; 11:38-44;притчі Ісуса Христа (Луки 8:5-15) тощо.

Для повноти аналізу *додатково* використовуйте й інші вірші з Біблії: Ісаї 55:10-11; Притчі 30:5;Пс. 17:2-3;Пс. 118:105;Євр. 11:3 тощо.

Обсяг домашньої творчої роботи: 1-2 стор.

Під час Олімпіади представити виконану роботу.А такожвисловити власні міркування щодо:

а) Що ми повинні робити *(що я роблю)* для того, аби Слово Боже завжди жило в нашому *(моєму)* серці, щоб ми *(я)* завжди мали мудрість вибирати головне в житті?

б) Наведи приклади дотримання даного тобою слова, у твоєму житті.

Час для виступу: 5-6 хвилин.

2. Висловити Ваше розуміння щодо запропонованих членами журі біблійних висловів, які стали крилатими.

Наводимо приклади таких висловів:

«Альфа й омега», «Внести свою лепту», «Манна небесна» тощо.

Про які явища, події, історичні персонажі чи особистості сучасності можемо говорити, використовуючи подані біблійні вислови?

Час для виступу: 1-2 хвилини.

3. Виконати під час Олімпіади письмовий тест на знання Святого Письма.

19 квітня 2019 р.

Для учнів 7-9 класів закладів загальної середньої освітита професійно-технічних училищ:

1. Виконати вдома дослідження Святого Письма на тему: **«Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих»**(Матвія 4:4; Луки 4:4; Повторення 8:3)

Для повноти аналізу *додатково* використовуйте й інші вірші з Біблії: Ісаї 51:1-16; Пс. 22; 24; 26; 30; 31:8; 32; 33; Рим. 10:9-10; Луки 6:46тощо.

Обсяг домашньої творчої роботи: 2-4 стор.

Під час Олімпіади представити виконану роботу. А також висловити власні міркування щодо:

а) Використання біблійної мудрості **«Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих»,** а саме**виконання Закону Божого**, відомими Вам людьми (батьки, друзі, політичні й культурні діячі, літературні герої тощо);

б) Наведіть приклади поведінкивідомих Вам людей, що**не керувалися** у своєму житті біблійною мудрістю **«Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих»,**та її наслідки.

Час для виступу: до 7 хвилин.

2. Висловити Ваше розуміння щодо відомих біблійних віршів, запропонованих членами журі.

Наводимо приклади таких віршів:

«Промовляє до нього Ісус: Я – дорога, і правда, і життя. До Отця не приходить ніхто, якщо не через Мене» (Ів. 14:6);

«Любов нехай буде нелицемірна; ненавидьте зло та туліться до доброго!» (Рим. 12:9);

«Тож ідіть, і навчіть всі народи, христячи їх в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа…» (Мт. 28:19) тощо.

Аргументуйте і конкретизуйте біблійні вірші прикладами явищ і подій, життям, поведінкою і діяльністю відомих вітчизняних історичних персонажів чи особистостей сучасності.

Час для виступу: 2-3 хвилини.

3. Виконати під час Олімпіади письмовий тест на знання Святого Письма.

19 квітня 2019 р.

Для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти та студентів ВНЗ:

1. Виконати вдома дослідження Святого Письма на одну із запропонованих тем:

А) **«Я заховав Твої слова у своєму серці, – щоб не грішити мені проти Тебе»**(Псалми 118:11)

або

Б) **«Твоє слово світильник для моєї ноги, – світло на моїй стежці»** (Псалми 118:105)

Для повноти аналізу *додатково* використовуйте й інші вірші з Біблії: Ісуса Навина 1:8; Притчі 3:5-6; 4:18; 16:9; Івана 15:7; Кол. 3:16; Псалми 118:9; 118:67; 118:101; 118:114тощо.

Обсяг домашньої творчої роботи: 4-6 стор.

Під час Олімпіади представити виконану роботу. А також висловити власні міркування щодо:

а) Використання біблійної мудрості **«Я заховав Твої слова у своєму серці, – щоб не грішити мені проти Тебе»** або **«Твоє слово світильник для моєї ноги, – світло на моїй стежці»**відомими Вам людьми (батьки, друзі, політичні й культурні діячі, літературні герої тощо);

б) Наведіть приклади поведінкивідомих Вам людей, які **не керувалися** у своєму житті біблійною мудрістю **«Я заховав Твої слова у своєму серці, – щоб не грішити мені проти Тебе»** або **«Твоє слово світильник для моєї ноги, – світло на моїй стежці»,**та її наслідки.

Час для виступу: 7-10 хвилин.

2. Висловити Ваше розуміння щодо відомих біблійних віршів, запропонованих членами журі.

Наводимо приклади таких віршів:

«Промовляє до нього Ісус: Я – дорога, і правда, і життя. До Отця не приходить ніхто, якщо не через Мене» (Ів. 14:6);

«Любов нехай буде нелицемірна; ненавидьте зло та туліться до доброго!» (Рим. 12:9);

«Тож ідіть, і навчіть всі народи, христячи їх в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа…» (Мт. 28:19) тощо.

Аргументуйте і конкретизуйте біблійні вірші прикладами явищ і подій, життям, поведінкою і діяльністю відомих вітчизняних історичних персонажів чи особистостей сучасності.

Час для виступу: 2-3 хвилини.

3. Виконати під час Олімпіади письмовий тест на знання Святого Письма.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

I. Дорослим дозволяється консультувати дітей, але не виконувати за них роботу. Це конкурс дітей, а не дорослих. У роботі слід зазначити прізвище консультанта.

Подавати слід лише самостійно виконану роботу. **Плагіат оргкомітет розглядати не буде.**

II. Творчу роботу *(малюнок, аплікацію, тощо)* надсилати в електронному вигляді: сканований варіант або електронну фотографію у форматі JPEG.

Підпис творчої роботи: прізвище, ім’я автора; клас; повна назва школи; область (Шевченко Петро, 2 клас, Дрогобицька гімназія, Львівська область) – *щоб не псувати роботу, підпис можна зробити на зворотньому боці.*

III. Щодо біблійних висловів, які стали крилатими(*для учнів 5-6 класів*) та відомих біблійних віршів (*для учнів 7-11 класів та студентів*):
підготувати коротке монологічне висловлювання, у якому *біблійні вислови*, котрі стали крилатими та відомі *біблійні вірші* були б епіграфом або підсумком. У виступі слід показати розуміння біблійного вислову (біблійного вірша), а також конкретизувати його, за необхідності, прикладами явищ і подій, життям, поведінкою і діяльністю відомих вітчизняних історичних персонажів чи особистостей сучасності.
Біблійні вислови та біблійні вірші будуть запропоновані членами журі учасникам під час Олімпіади.

IV. Дослідження оформити в редакторі Microsoft Word; шрифт TimesNewRoman; розмір шрифту – 14; інтервал – 1,0.

V. Заявку на участь необхідно подати разом із роботою –**в одному документі** (для учнів 5-11 класів та студентів).Для дітей дошкільного віку та учнів 1-4 класів – на окремому аркуші в редакторі Word.
Зразок подаємо.

VI. Електронний варіант заявки і роботи *(малюнок, аплікацію, дослідження)* надсилати на e-mail: **christian.lab@oa.edu.ua**до **01 квітня** 2019 року.
Оргкомітет приймає заявку **небільше** як від одного учня із однієї паралелі навчального закладу.

VII. Письмовий (усний) тест на знання Святого Письма виконують **усі учасники** під час Олімпіади.

Учасники, які володіють ПК, виконують письмовий тест на комп'ютері. Інші учасники писатимуть традиційно, на аркушах паперу, або їм буде надана допомога для виконання тесту на комп'ютері.

VIII. Початок Олімпіади о 10 год. 19 квітня та 24 травня 2019 року.

IX. Адреса: науково-дослідницька лабораторія християнської етики, психології та педагогіки Національного університету «Острозька академія», вул. Семінарська, 2, м. Острог, Рівненська область, 35 800

X. Оргкомітет: тел. 067 104 5737, Власова Світлана Борисівна

ЗРАЗОК

ОФОРМЛЕННЯ РОБОТИ УЧАСНИКА
XII Всеукраїнської олімпіади«ЮНІ ЗНАВЦІ БІБЛІЇ» – 2019

УЧАСНИК
Захарук Іван, учень 7 класу Шевченківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 2 Кілійського району Одеської області
067 376 2552
z-ivan@ukr.net

КЕРІВНИК (консультант)
Ткачук Галина Петрівна, вчитель Шевченківської ЗОШ І-ІІІ ст. № 2 Кілійського району Одеської області
095 022 6116
Halyna_04@gmail.com

Дослідження Святого Письма
на тему: «Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих»(Матвія 4:4; Луки 4:4; Повторення 8:3)

(ТЕКСТ ТВОРЧОЇ РОБОТИ)

Дата

Учасники Олімпіади та їх учителі (наставники) можуть у письмовій формі висловити свої зауваження та побажання щодо її проведення.

Координатор XII Всеукраїнської олімпіади «Юні знавці Біблії – 2019», доктор педагогічних наук, професор Національного університету «Острозька академія» В. М. Жуковський